

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 februari 2002

WETSVOORSTEL

**tot oprichting bij het Ministerie van
Financiën van een begrotingsfonds
voor alimentatievorderingen**

(ingediend door de dames Jacqueline Herzet,
Marie-Thérèse Coenen, Colette Burgeon, de
heer Servais Verherstraeten, mevrouw Kristien
Grauwels, de heer Jean-Jacques Viseur en de
dames Magda De Meyer, Fientje Moerman,
Els Van Weert en Pierrette Cahay-André)

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Commentaar bij de artikelen	11
3. Wetsvoorstel	18

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 février 2002

PROPOSITION DE LOI

**créant un Fonds budgétaire des
créances alimentaires au sein du
Ministère des Finances**

(déposée par Mmes Jacqueline Herzet,
Marie-Thérèse Coenen, Colette Burgeon,
M. Servais Verherstraeten, Mme Kristien
Grauwels, M. Jean-Jacques Viseur, Mmes
Magda De Meyer, Fientje Moerman, Els Van
Weert et Pierrette Cahay-André)

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Commentaire des articles	11
4. Proposition de loi	18

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SPA	:	Socialistische Partij Anders
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : alg.zaken@deKamer.be		Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : aff.generales@laChambre.be	
--	--	---	--

SAMENVATTING

De indieners van dit wetsvoorstel wensen een alomvattende oplossing aan te reiken voor het probleem van de terugvordering van de onbetaalde alimentatievergoedingen, door bij het ministerie van Financiën een begrotingsfonds op te richten dat belast is met de betaling van die vergoedingen. Die oplossing is naar voren gekomen tijdens de bespreking in commissie van de verschillende wetsvoorstellen terzake.

Het wetsvoorstel behoudt een buurtdienst als een enig aanspreekpunt voor de alimentatiegerechtigde, namelijk een ad hoc-dienst van de gemeente of van het OCMW die belast wordt met het onderzoek van de dossiers. De bijdrage van het Fonds in de betaling van de alimentatie zou beperkt zijn tot een maximumbedrag van 200 euro en de Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen zou belast zijn met de terugvordering ervan bij de alimentatieplichtigen, alsmede met de terugvordering van het eventuele saldo van de alimentatie in naam en voor rekening van de alimentatiegerechtigde.

Het voorstel reikt een – sinds de jaren '70 tegevoet geziene – passende oplossing aan voor de moeilijkheden van tal van alimentatiegerechtigden die, door het onvermogen van degene die hen alimentatie verschuldigd is, in een precaire situatie verkeren welke hun levenskwaliteit ongunstig beïnvloedt.

RÉSUMÉ

Les auteurs de la présente proposition veulent donner une réponse globale à la question du recouvrement des pensions alimentaires impayées en créant, au sein du ministère des Finances, un Fonds budgétaire chargé leur paiement. Cette solution s'est dégagée au cours de l'examen en commission des différentes propositions déposées en la matière.

La proposition maintient un service de proximité, interlocuteur unique pour le créancier d'aliments, à savoir un service ad hoc de la commune ou le CPAS, chargé de l'instruction des dossiers. Le Fonds interviendrait dans le paiement de la pension alimentaire à concurrence d'un montant plafonné à 200 EUR, l'administration du cadastre, de l'enregistrement et des domaines étant chargée de leur récupération auprès des débiteurs d'aliments ainsi que du recouvrement, au nom et pour le compte du créancier d'aliments, du solde éventuel de la pension alimentaire.

La proposition apporte une réponse adéquate, attendue depuis les années '70, aux difficultés de nombreux créanciers d'aliments se trouvant, du fait de la défaillance de leur débiteur, dans une précarité qui affecte la qualité des différents aspects de la vie.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1974 ... 2002. Dat is de tijd die verstreken is tussen de indiening van het wetsvoorstel van senator Huberte Hanquet (Stukken Senaat, nr. 29/1-81/82) en de indiening van dit wetsvoorstel, dat het resultaat is van een ruime consensus.

De alimentatie is nochtans noch een voorrecht, noch een gunst, maar een recht dat wordt toegekend door een rechterlijke beslissing. Wie hij ook moge zijn, de alimentatiegerechtigde heeft recht op de tenuitvoerlegging van het hem betreffende vonnis.

De vraag om een Fonds voor alimentatievorderingen op te richten, wordt geregeld gesteld. Tijdens elke zittingsperiode dienen parlementsleden wetsvoorstellen in die ertoe strekken dat maatschappelijk probleem uit de wereld te helpen.

In een wetsvoorstel dat in de loop van de zitting 1985-1986 werd ingediend, stond reeds het volgende te lezen:

«Het is in ieder opzicht van belang dat die verplichtingen worden nageleefd: het is van levensbelang voor de eiser, omdat hij de alimentatie uiteraard nodig heeft aangezien hij ervan moet leven; het is een dwingende noodzaak voor de politieke orde, die enerzijds niet kan dulden dat de instellingen waarop zij berust, ongestraft worden uitgehold en er anderzijds voor moet waken dat het verzuim van de familie niet tot gevolg heeft dat de behoeftigen ten laste komen van de gemeenschap.». Die motieven gelden nog steeds. De oprichting van een Fonds voor alimentatievorderingen beantwoordt aan een nood aan gerechtigheid en is een belangrijk instrument in de strijd tegen de alimentatie-onzekerheid en de armoede voor de eenoudergezinnen of de instantgezinnen.

Het is trouwens in het kader van de bestrijding van de extreme armoede dat de wet van 8 mei 1989¹ een systeem in het leven heeft geroepen van voorschotten op niet-ontvangen alimentatievergoedingen voor de minstbesteden. Het was een eerste poging om een pragmatische oplossing aan te reiken voor de behoeften van de armsten.

Die situatie is nauwelijks verbeterd.

¹ Wet van 8 mei 1989 tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wat het verlenen van voorschotten op en het invorderen van onderhoudsgelden betreft.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1974...2002, voilà le temps qui s'est écoulé entre le dépôt de la proposition de loi de la sénatrice Huberte Hanquet (Doc. Sénat, n° 29/1-81/82) et le dépôt de la présente proposition de loi, résultat d'un très large consensus.

Et pourtant, la pension alimentaire n'est ni un privilège, ni une faveur; c'est un droit accordé par une décision de justice. Quel qu'il soit, le créancier d'aliments a un droit à l'exécution de son jugement.

La question de la création d'un Fonds de créances alimentaires est régulièrement posée. A chaque nouvelle législature, des parlementaires déposent des propositions visant à régler ce problème de société.

Déjà, une proposition de loi, déposée lors de la session 1985-1986, affirmait:

«Il importe à tous points de vue de veiller à ce que ces obligations soient exécutées. C'est une nécessité vitale pour le créancier d'aliments qui, par hypothèse, en a besoin pour vivre. C'est un impératif pour l'ordre politique qui, d'autre part ne peut tolérer que les institutions sur lesquelles il repose soient violées impunément et qui d'autre part, doit veiller à ce que la carence familiale ne mette pas les miséreux à charge de la collectivité». Ces motivations restent d'actualité. La création d'un Fonds de créances alimentaires répond à un besoin de justice et est un instrument important dans la lutte contre la précarité alimentaire et la pauvreté pour les familles monoparentales ou recomposées.

C'est d'ailleurs dans le cadre de la lutte contre l'extrême pauvreté, que la loi du 8 mai 1989¹ a mis en place un système d'avances sur pensions alimentaires non perçues pour les plus démunis. C'était une première tentative de répondre de manière pragmatique aux besoins des plus démunis.

Cette situation ne s'est guère améliorée à travers le temps.

¹ Loi du 8 mai 1989 modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale en ce qui concerne l'octroi d'avances sur pensions alimentaires et le recouvrement de ces pensions.

Uit de armoedeonderzoeken en de sociologische onderzoeken naar de inkomens blijkt dat er geen kentering optreedt in de situatie. Bernadette Bawin-Legros heeft in 1990 in een studie over het gezin aangetoond dat 19 % van de gescheiden vrouwen de aan hun kind toegekende alimentatievergoeding helemaal niet meer krijgen. Die cijfers houden geen rekening met de vertragingen of de gedeeltelijke betalingen van de alimentaties. Slechts 60 % van de vrouwen zeggen dat ze de alimentatievergoeding regelmatig ontvangen, dat wil zeggen elke maand het volledige bedrag en zonder vertraging. Tien jaar later kan ze dezelfde vaststellingen en dezelfde cijfers voorleggen (*Famille, mode d'emploi*, Brussel, De Boeck, 1999, blz. 60-63).

Ingeval de alimentatie niet wordt betaald, ondernemen de rechthebbenden een aantal stappen die gaan van het mondelinge protest tot een klacht voor de rechtbank. In dat laatste geval geven ze het heel vaak op wegens de te hoge invorderingskosten. Sommigen geven het ook op omdat ze de voorkeur geven aan de bestaande betrekkingen tussen de in gebreke blijvende ouder en de kinderen.

Bernadette Bawin-Legros stelt het volgende: « *«Le non paiement de la pension alimentaire constitue un véritable danger pour la survie des familles précarisées (enfants nombreux, niveau de formation faible, instabilité professionnelle, voire femmes inactives, niveau de revenu peu élevé).»* ».

Naast het formele aspect van het recht op een alimentatievergoeding en van de verplichting tot bijstand tussen ouders en kinderen en tussen gewezen echtgenoten, naast het economische aspect van het bedrag van de alimentatie om een decent levenspeil te garanderen, is de inachtneming van de verplichting tot levensonderhoud ook een belangrijk gegeven in de handhaving van de relaties tussen de ouders (voortzetting van de betrekkingen na de echtscheiding). Wij herinneren er met aandrang aan dat het ook gaat om de inachtneming van een vonnis en van de rechtsstaat.

Balans van het huidige systeem van voorschotten op alimentatievergoedingen via de OCMW's

Het huidige systeem van voorschotten op alimentatievergoedingen via de OCMW's wordt sinds tien jaar toegepast en het toont nu zijn beperkingen en zijn tekortkomingen. De redenen waarom de voormelde wet niet werkt, moeten worden achterhaald en geanalyseerd :

Les enquêtes sur la pauvreté, les enquêtes sociologiques sur les revenus montrent que la situation reste stationnaire. En 1990, Bernadette Bawin-Legros, dans une étude sur la famille, montrait que 19 % des femmes divorcées ne reçoivent plus du tout la pension alimentaire attribuée à leur enfant. Ces chiffres ne tiennent pas compte des retards ou des paiements partiels des pensions alimentaires. Seules 60 % des femmes disent recevoir de manière régulière le paiement de la pension alimentaire, chaque mois de manière complète et sans retard. Dix ans plus tard, elle peut aligner les mêmes constats et les mêmes chiffres. (*Famille, Mode d'emploi*, Bruxelles, De Boeck, 1999, pp. 60-63)

En cas de non-paiement, les ayants droits entreprennent une série de démarches allant de la protestation orale à la plainte en justice. Dans ce dernier cas, bien souvent ils abandonnent vu les frais de poursuite trop élevés. Certains abandonnent aussi pour privilégier les relations existantes entre le parent défaillant et les enfants.

«Le non paiement de la pension alimentaire», souligne-t-elle «constitue un véritable danger pour la survie des familles précarisées (enfants nombreux, niveau de formation faible, instabilité professionnelle, voire femmes inactives, niveau de revenu peu élevé).».

Au delà de l'aspect formel du droit à bénéficier d'une pension alimentaire et de l'obligation d'assistance entre parents et enfants et entre ex-époux, au delà de la question économique que représente le montant de la pension alimentaire pour garantir un niveau de vie décent, le respect de l'obligation alimentaire constitue aussi un enjeu important dans le maintien des relations parentales (continuité des relations après le divorce). Il s'agit aussi, et nous le rappelons avec insistance, de faire respecter un jugement et l'état de droit.

Bilan du système actuel d'avances sur pensions alimentaires via les CPAS

Le système actuel d'avance sur pensions alimentaires via les CPAS, montre aujourd'hui, après dix années de pratique, ses limites et ses failles. Il convient de rechercher et d'analyser les raisons du non-fonctionnement de la loi précitée :

Standpunt van de alimentatiegerechtigden :

Aan de toekenning van een voorschot op alimentatievergoedingen via het OCMW zijn voorwaarden verbonden op het stuk van het inkomensniveau van de rechthebbende. Het bedrag is gemaximeerd, beperkt in de tijd en betreft alleen de kinderen. Slechts een beperkt aantal gezinnen kunnen dus toegang hebben tot die regeling bij de OCMW's. Zo blijven tal van (uit de echt) gescheiden personen die nochtans recht hebben op een alimentatievergoeding daarvan verstoken omdat ze niet voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van voorschotten. De wet beoogt dus wel degelijk de bestrijding van de extreme armoede en van de sociaal-economisch zwakke positie van de gezinnen wier situatie het meest precair is geworden als gevolg van een echtscheiding of een scheiding.

De kritiek van de rechthebbenden geldt het feit dat het toegekende bedrag laag is en dat te weinig alimentatiegerechtigden toegang hebben tot die voorschotten omdat de inkomensvoorwaarden te laag liggen. (de cijfers zijn veelzeggend : in 1999 hebben slechts 3.194 gezinnen voorschotten gekregen op onbetaalde alimentatievergoedingen). Bovendien kunnen sommige personen terughoudend zijn om zich tot het OCMW te wenden.

Standpunt van de OCMW's :

Uit de hoorzittingen die tijdens het eerste kwartaal van 2001 (vergaderingen van 31 januari en 21 maart 2001) in de verenigde commissies voor de Sociale Zaken en de Justitie hebben plaatsgehad in het kader van de bespreking van de wetsvoorstellen met betrekking tot de oprichting van een fonds voor alimentatievorderingen is gebleken dat ook de OCMW's kritiek hebben : een zware administratieve last, gebrek aan personeel, kosten voor de begroting (de federale Staat betaalt slechts 90 % van het bedrag van de voorschotten terug), uiterst lange termijnen en zeer zware terugbetalingsprocedures.

Die opdracht is voor de OCMW's aanvullend. De *fédération des CPAS* maakt in haar rapport 2001 de volgende opmerking :

«(...) nous estimons que, dans les circonstances actuelles, cette mission s'avère de plus en plus difficile à assumer car elle représente :

- une charge administrative lourde;*
- un coût financier important;*
- un surplus de travail conséquent pour, souvent, une frange de la population qui ne fait pas partie des usagers habituels.*

Le point de vue des créanciers d'aliments :

L'octroi d'une avance sur pensions alimentaires via le CPAS est conditionné par le niveau de revenu de l'ayant droit. Le montant est plafonné, limité dans le temps et ne vise que les enfants. Seul un nombre limité de familles, a donc accès au bénéfice de ce régime auprès des CPAS, laissant ainsi sans pension alimentaire parce qu'elles ne sont pas dans les conditions d'octroi des avances, de nombreuses personnes divorcées ou séparées qui ont pourtant obtenu le droit à bénéficier d'une pension alimentaire. La loi vise donc bien à lutter contre l'extrême pauvreté et la fragilité socio-économique des familles les plus précarisées par un divorce ou une séparation.

Les critiques des bénéficiaires portent sur le fait que le montant octroyé est peu élevé et que trop peu de créanciers ont accès à ces avances, les conditions de revenus imposées étant trop basses (les chiffres sont éloquentes : en 1999, seules 3.194 familles ont bénéficié de l'avance sur créances alimentaires impayées). De plus, le fait de s'adresser au bureau du CPAS peut entraîner, pour certaines personnes, des réticences.

Le point de vue des CPAS :

Les auditions réalisées dans le cadre des commissions réunies des Affaires sociales et de la Justice, au Parlement, au premier trimestre 2001, (séances des 31 janvier 2001 et 21 mars 2001) dans le cadre de l'examen des propositions de loi concernant la création d'un Fonds des créances alimentaire, ont démontré que du côté des CPAS, il y a également un certain nombre de critiques: lourdeur administrative, manque de personnel, coût pour le budget (l'Etat fédéral ne rembourse que 90 % du montant des avances), délais extrêmement longs et procédures de remboursement très lourdes.

Pour les CPAS, cette mission est supplétive. Dans son rapport 2001, la *fédération des CPAS* fait la remarque suivante:

«nous estimons que dans les circonstances actuelles, cette mission s'avère de plus en plus difficile à assumer car elle représente :

- une charge administrative lourde,*
- un coût financier important,*
- un surplus de travail conséquent pour, souvent, une frange de la population qui ne fait pas partie des usagers habituels.*

(...)

Pour assurer une cohérence dans le suivi des décisions judiciaires, nous avons plaidé pour le principe de la création d'un Fonds de créances alimentaires (...).» (Union des villes et des communes de Wallonie, novembre 2001, blz. 20).

Een OCMW dat beslist een voorschot op alimentatievergoedingen toe te kennen treedt voor de terugvordering van het bedrag van het voorschot dat aan de alimentatiegerechtigde wordt gegeven in diens plaats. De hele administratieve demarche en de kosten voor de gerechtelijke procedures komen dus voor rekening van het OCMW indien het zelf het geld terugvordert.

In een tweede fase kan het zijn recht van terugvordering overdragen aan het ministerie van Financiën, aan de Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen, met als gevolg dat het ontvangstkantoor der domeinen als eerste wordt aangesproken voor elk teruggevorderd bedrag. Die werkwijze is administratief zwaar en ingewikkeld en is vrij ondoeltreffend gelet op het aantal betrokkenen, de termijnen om over te gaan van de ene procedure naar de andere en het feit dat het terugvorderingsrecht van de overheid beperkt is tot het overeenstemmend deel van de voorgeschoten bedragen. De alimentatiegerechtigde moet zelf de terugvorderingsprocedures voortzetten bij degene die hem alimentatie verschuldigd is voor het saldo van de verschuldigde bedragen.

Het is voor het OCMW een moeilijke situatie omdat het nooit het hele dossier in handen heeft, noch stroomopwaarts, noch stroomafwaarts (hoorzittingen bij de Kamer van volksvertegenwoordigers van 31 januari 2001 met Christophe Ernotte en Claude Emonts voor de *Union des villes et des communes de Wallonie* en de *fédération des CPAS*, en met Bob Cools, voorzitter van het OCMW van Antwerpen).

(...).

Pour assurer une cohérence dans le suivi des décisions judiciaires, nous avons plaidé pour le principe de la création d'un Fonds de créances alimentaires...» (Union des villes et des communes de Wallonie, novembre 2001, p. 20)

Le CPAS qui prend la décision d'octroyer une avance sur pension alimentaire, devient subrogé pour le recouvrement du montant de l'avance faite au créancier. Il a donc tout le poids de la démarche administrative et des coûts des procédures judiciaires s'il procède lui-même au recouvrement.

Dans un deuxième temps, il peut céder son droit de recouvrement au ministère des Finances, à l'administration du cadastre, de l'enregistrement et des domaines avec comme conséquence que c'est le Bureau des recettes domaniales qui est en première ligne pour toute somme récupérée. Cette procédure est administrativement lourde et complexe et relativement inefficace vu le nombre d'acteurs qui doivent intervenir, les délais pour passer d'une procédure à l'autre et le fait également que l'autorité publique ne possède le droit de recouvrement que pour la partie correspondante des sommes avancées. Le créancier d'aliments doit continuer par lui-même les procédures de récupération auprès de son débiteur pour le solde des montants dus.

Pour le CPAS, la situation est difficile car jamais il ne maîtrise la globalité du dossier ni en aval, ni en amont (auditions à la Chambre des représentants le 31 janvier 2001 de Christophe Ernotte et Claude Emonts pour l'Union des villes et des communes de Wallonie et la fédération des CPAS, et de Bob Cools, président du CPAS d'Anvers).

Het wetgevend werk

In de lopende zittingsperiode is bij de Kamer van volksvertegenwoordigers een hele reeks van wetsvoorstellen ingediend teneinde oplossingen aan te reiken voor de wanbetaling van de onderhoudsuitkeringen².

Sommige ervan strekken ertoe de huidige regeling van de voorschotten op onderhoudsgelden via de OCMW's te verbeteren, andere beogen de oprichting van een fonds of van een Rijksbureau dat het bestaande mechanisme zou vervangen op grond van een volledig nieuw systeem van voorschotten.

Ons wetsvoorstel heeft tot doel die twee zienswijzen te verzoenen. Eensdeels wordt op gemeentelijk niveau een buurtdienst behouden voor het onderzoek van het dossier (hetzij via een OCMW, hetzij via een gemeentedienst) en anderdeels wordt een Fonds opgericht dat belast is met de voorschotten en met de terugvordering van de alimentatievergoedingen.

Het belang van het Fonds

De huidige procedures om de inachtneming te verzekeren van het gewijsde inzake alimentaties mislukken. De gerechtelijke procedures zijn duur en veel rechthebbenden doen er bij gebrek aan middelen afstand van. Bovendien wordt het bedrag dat men kan vorderen, verminderd met de kosten van de beslagleggingen.

² - Wetsvoorstel (van mevrouw Colette Burgeon) tot oprichting en organisatie, bij het ministerie van Justitie, van een Fonds voor alimentatievorderingen, nr. 19/1 tot 3.

- Wetsvoorstel (van mevrouw Joëlle Milquet en de heer Jean-Jacques Viseur) tot regeling van de alimentatievorderingen door bemiddeling van een Rijksbureau voor alimentatievorderingen, nr. 206/001 en 002.
- Wetsvoorstel (van de dames Jacqueline Herzet en Pierrette Cahay-André) tot wijziging van de voorschotten op en invorderingen van onderhoudsgelden georganiseerd bij de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, nr. 264/001 en 002.
- Wetsvoorstel (van de heer Servais Verherstraeten en mevrouw Trees Pieters) tot wijziging van de organieke OCMW-wet, inzake de voorschotten op en invordering van onderhoudsgelden, nr. 460/001 tot 003.
- Wetsvoorstel (van mevrouw Kristien Grauwels) tot oprichting van een Fonds voor alimentatievorderingen, nr. 1047/001.
- Wetsvoorstel (van de heer Jean-Jacques Viseur) betreffende de invordering van alimentatievorderingen, nr. 1166/001.
- Wetsvoorstel (van de dames Magda De Meyer en Fientje Moerman) tot wijziging van de organieke OCMW-wet, wat de regeling van de voorschotten op en de invorderingen van onderhoudsgelden betreft, nr. 1333/001.

Le travail législatif

Au cours de la présente législature, différentes propositions de loi ont été déposées à la Chambre des représentants, en vue de trouver des solutions au non-paiement des pensions alimentaires².

Certaines visent à améliorer le système actuel des avances sur pensions alimentaires qui est assuré par les CPAS, d'autres envisagent la voie du Fonds ou d'un office qui interviendrait en lieu et place du mécanisme actuel sur base d'un système entièrement nouveau d'avances.

Notre proposition de loi vise à concilier ces deux optiques. D'une part, on maintient un service de proximité au niveau communal pour l'instruction du dossier (soit via un CPAS, soit via un service communal) et d'autre part, on instaure un Fonds chargé des avances et du recouvrement des créances alimentaires.

L'intérêt du Fonds

Il faut constater l'échec des procédures actuelles pour assurer le respect de la chose jugée en matière alimentaire. Les procédures judiciaires sont coûteuses et beaucoup d'ayants droits abandonnent les procédures faute de moyens. De plus, le coût des saisies réduit le montant que l'on peut récupérer.

² - Proposition de loi (Mme Colette Burgeon) relative à la création et à l'organisation au sein du ministère de la Justice d'un Fonds des créances alimentaires, n° 19/1 à 3.

- Proposition de loi (Mme Joëlle Milquet et M. Jean-Jacques Viseur) organisant le règlement des créances alimentaires par l'intermédiaire d'un Office national des créances alimentaires, n° 206/1 et 2.
- Proposition de loi (Mme Jacqueline Herzet et Mme Pierrette Cahay-André) modifiant les avances sur pensions alimentaires et le recouvrement de ces pensions organisés par la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, n° 264/1 et 2.
- Proposition de loi (M. Servais Verherstraeten et Mme Trees Pieters) modifiant la loi organique des centres publics d'aide sociale en ce qui concerne les avances et le recouvrement des pensions alimentaires, n° 460/1 à 3.
- Proposition de loi (Mme Kristien Grauwels) instituant un Fonds des créances alimentaires, n° 1047/1.
- Proposition de loi (M. Jean-Jacques Viseur) relative au recouvrement des créances alimentaires, n° 1166/1.
- Proposition de loi (Mmes Magda De Meyer et Fientje Moerman) modifiant la loi organique des centres publics d'aide sociale en ce qui concerne le régime des avances sur pensions alimentaires et du recouvrement de ces pensions, n° 1333/1.

Dankzij de oprichting van het Fonds en het recht om de alimentatie terug te vorderen van de alimentatieplichtige kan de bescherming van de alimentatiegerechtigde worden gewaarborgd zonder afbreuk te doen aan de verantwoordelijkheid van de eerstgenoemde. Dat biedt het voordeel dat de nationale solidariteit daarin een aanvullende rol speelt ten aanzien van de gezinssolidariteit.

De garantie dat het Fonds aan de rechthebbende een voorschot uitkeert, zal een belangrijk instrument zijn in de bestrijding van de armoede van de gezinnen die eenoudergezinnen geworden zijn.

Het is een middel om de spanning tussen echtgenoten te verminderen : de alimentatie zal niet langer een twistpunt, een wraakmiddel, een affectieve koehandel, een straf ... zijn. Als het Fonds ermee instemt om een voorschot te geven aan een alimentatiegerechtigde volgens de in de wet aangegeven voorwaarden, wordt het een «neutrale» tussenschakel die kennis neemt van de wanbetaling en van het gegeven voorschot en die het recht krijgt om dat bedrag terug te vorderen in naam van de alimentatiegerechtigde.

Men mag voorts aannemen dat de noodzaak aan maatschappelijke bijstand door de oprichting van een Fonds zou afnemen.

Waar hoort het Fonds thuis?

Zeer snel is de vraag gerezen waar het Fonds moet worden ondergebracht. Na onderzoek (ministerie van Justitie, ministerie van Sociale Zaken?) blijkt dat het ministerie van Financiën de meest geschikte administratie is om een dergelijke taak te vervullen.

Een bijkomende reden is dat de Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen over verschillende troeven beschikt om die verwachting van de wetgever in te lossen.

Zij is al gemachtigd om zich bezig te houden met de terugvordering van niet-fiscale schulden. Zij voert al verrichtingen uit voor rekening van allerlei autoriteiten op zowel federaal als regionaal vlak of voor allerlei instellingen zoals de RVA. Zij heeft dus ervaring met en kennis van de terugvorderingsprocedures, die zij ter beschikking van die nieuw op te richten dienst kan stellen. Zij heeft zo nodig ook toegang tot fiscale informatie.

La création du Fonds et le droit de recouvrement de la créance alimentaire auprès du débiteur permettent d'assurer la protection du créancier tout en conservant entière la responsabilité du débiteur. Cela a pour avantage de réserver à la solidarité nationale un rôle subsidiaire par rapport à la solidarité familiale.

La garantie d'une avance faite par le Fonds à l'ayant droit sera un instrument de lutte important contre la précarité des familles devenues monoparentales.

C'est un outil pour limiter la tension entre conjoints: la pension alimentaire ne sera plus l'objet d'un enjeu, d'une vengeance, d'un marchandage affectif, d'une punition.... Lorsque le Fonds accepte d'octroyer une avance à un créancier d'aliments suivant les conditions précisées dans la loi, il devient un intermédiaire «neutre» qui ne fait qu'enregistrer le non-paiement, l'avance qui a été faite et qui obtient le droit de recouvrer ce montant au nom du créancier.

Par ailleurs, on peut considérer que la création d'un Fonds limiterait aussi la nécessité d'une aide sociale.

Où localiser le Fonds ?

Très vite la question de la localisation du Fonds s'est posée. Après examen (ministère de la Justice, ministère des Affaires sociales ?) il appert que le ministère des Finances est l'administration la plus adéquate pour assurer une telle mission.

D'autant plus que l'Administration du cadastre, de l'enregistrement et des domaines possède différents atouts qui lui permettent de rencontrer cette attente du législateur.

Elle est déjà habilitée à s'occuper du recouvrement de créances non fiscales. Elle exécute déjà des opérations pour le compte de diverses autorités tant au niveau fédéral que régional ou pour des organismes divers comme l'ONEM, par exemple. Elle a donc une pratique et une connaissance des procédures de recouvrement qu'elle peut mettre à la disposition de ce nouveau service à créer. Elle a aussi accès, si nécessaire, à l'information fiscale.

Verzet moet ook worden geboden tegen het organiseren van onvermogenheid bij de alimentatieplichtigen. Door het Fonds bij het ministerie van Financiën onder te brengen zou men daadwerkelijk dat soort praktijken kunnen bestrijden.

Gelet op haar expertise inzake terugvorderingsprocedures lijkt de Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen ons geknipt om die nieuwe taak te vervullen.

Werkwijze van het Fonds en krachtlijnen van de procedure

A. De aanvraag om tegemoetkoming

De alimentatiegerechtigde zal een voorschot mogen aanvragen:

- als hij een kind is van een alimentatieplichtige of een ex-echtgenoot die een definitieve uitspraak heeft verkregen waarbij hem een alimentatievergoeding is toegekend;
- als zijn verblijfplaats in België gelegen is;
- als hij geprobeerd heeft bedragen terug te vorderen (hij kan er het bewijs van leveren bij deurwaardersexploot);
- als de alimentatieplichtige zich tijdens de jongste zes maanden aan de betaling van twee maandelijksse termijnen (al dan niet opeenvolgend) heeft onttrokken.

Hij richt zich ofwel tot de gemeentelijke diensten ofwel tot het OCMW; de gemeente is inzake de organisatie daarvan immers autonoom. Die tusseninstantie beschikt over veertien dagen om de conformiteit van de aanvraag te onderzoeken. Vervolgens bezorgt zij de aanvraag aan de administratie.

De alimentatiegerechtigde moet de gemeentelijke dienst of het OCMW op de hoogte brengen van elk gegeven dat van invloed kan zijn op het bedrag van de alimentatievordering.

B. Betaling van de voorschotten door het Fonds

Nadat de administratie binnen de maand het dossier heeft aanvaard, keert het Fonds elke maand het bedrag van de vergoeding uit; dat blijft beperkt tot 200 euro per vergoeding. Het voorschot wordt toegekend gedurende één hernieuwbaar jaar.

Beroep is mogelijk bij de arbeidsrechtbank voor zowel de alimentatiegerechtigde als de alimentatieplichtige.

L'organisation de l'insolvabilité du débiteur d'aliments doit aussi être contrée. L'instauration du Fonds au sein du ministère des Finances permettrait effectivement de lutter contre ce type de pratiques.

En raison de son expertise en matière de procédures de recouvrement, l'Administration du cadastre, de l'enregistrement et des domaines nous paraît toute désignée pour assumer cette nouvelle mission.

Modes de fonctionnement du Fonds et lignes de force de la procédure:

A. La demande d'intervention:

Le créancier d'aliments pourra introduire une demande d'avance:

- s'il est un enfant du débiteur ou un ex-conjoint qui a obtenu un jugement définitif lui reconnaissant le droit à une pension alimentaire;
- s'il a son domicile en Belgique;
- s'il a essayé de récupérer les sommes (il peut en faire la preuve par acte d'huissier);
- si le débiteur s'est soustrait au paiement de deux mensualités (successives ou non) au cours des six derniers mois;

Il s'adressera soit au service communal soit au CPAS, la commune disposant d'une autonomie d'organisation en la matière. Ces intermédiaires auront quinze jours pour examiner la conformité de la demande. Ils communiqueront alors la demande à l'administration.

Le créancier devra informer le service communal ou le CPAS de toute donnée pouvant avoir une influence sur le montant de la créance alimentaire.

B. Paiement des avances par le Fonds:

Le Fonds, après acceptation du dossier dans le mois par l'administration, avancera, chaque mois le montant de la créance, plafonné à 200 EUR par créance. Cette avance est accordée pour un an renouvelable.

Un recours est organisé tant pour le créancier que pour le débiteur devant le tribunal du travail.

C. Terugvordering van de vergoeding door de administratie

Ook op dit stuk komt het door ons ingediende wetsvoorstel tegemoet aan de wens van verscheidene deskundigen. De administratie treedt voor de terugvordering van het verleende voorschot in de plaats van de gerechtigde, maar geniet bevoegdheidsdelegatie voor de rest van het verschuldigde saldo. Op die manier worden de inspanningen tot terugvordering niet opgesplitst, wat de procedure aanzienlijk vereenvoudigt en het aantal betrokkenen beperkt houdt.

(Hoorzitting met Alain-Charles Van Gysel, Kamer van volksvertegenwoordigers, 21 maart 2001)

D. Financiering van het Fonds

Het Fonds beschikt als gevolg van de bemiddeling van de administratie over de door de alimentatieplichtige betaalde uitkeringen. Het zal daarenboven 10 % heffing op het bedrag van de alimentatievergoeding vragen om zijn werkings- en administratiekosten te dekken. Dat is gerechtvaardigd, omdat de bijstand van een Fonds een gewaarborgde uitbetaling van de alimentatievergoedingen mogelijk maakt en voor de gerechtigde de kosten van een dure en zeer trage procedure overbodig maakt. De boetes, de verwijlinteressen en de 10 % extra kosten voor de alimentatieplichtige als gevolg van het niet betalen van de vergoeding, zullen eveneens de eigen middelen spijzen, zodra de administratie het dwangbevel heeft uitgevaardigd. Het Fonds wordt voorts gespijsd door een dotatie van de Staat. Die is onontbeerlijk, maar kan niet aan alle behoeften tegemoetkomen. Het Fonds mag ook legaten, giften of andere vormen van subsidie ontvangen.

Met dit wetsvoorstel, dat op een ruime consensus kan rekenen, zal het mogelijk zijn uit het slop te geraken waar wij ons sinds de jaren 70 in bevinden. Het vormt een al te lang uitgesteld, adequaat antwoord op de materiële behoeften van talrijke alimentatiegerechtigden die zich door het in gebreke blijven van hun schuldenaar in een hachelijke situatie bevinden.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikelen 2 en 3

Artikel 2 maakt het mogelijk de verschillende in het kader van dit wetsvoorstel gehanteerde begrippen te verduidelijken.

C. Recouvrement de la créance par l'administration:

Ici aussi, la proposition de loi que nous déposons rencontre le souhait de plusieurs experts. L'administration sera subrogée pour le recouvrement du montant de l'avance octroyée mais bénéficiera pour le solde restant du de la créance d'une délégation de pouvoir. Nous retrouvons ainsi l'unicité dans la démarche de recouvrement, une véritable simplification des procédures et une limitation du nombre d'interlocuteurs.

(Audition d'Alain-Charles Van Gysel, Chambre des représentants, 21 mars 2001)

D. Le financement du Fonds

Le Fonds disposera des créances payées par le débiteur d'aliments suite à l'intervention de l'administration. De plus, il prélèvera un pourcentage de 10% du montant de la créance alimentaire dans le chef du créancier, pour couvrir ses frais de fonctionnement et ses frais administratifs. Cela se justifie puisque l'intervention d'un Fonds permettra de garantir un paiement des créances et supprime dans le chef du créancier des frais de procédures coûteuses et très lentes. Les amendes, les intérêts de retard et le surcoût de 10 % dû dans le chef du débiteur d'aliments suite à un non-paiement d'une créance, alimenteront également des ressources propres dès lors que l'administration lui a décerné contrainte. Le Fonds sera aussi alimenté par une dotation de l'Etat. Celle-ci est indispensable mais ne peut rencontrer tous les besoins. Le Fonds peut également recevoir des legs, des dons ou d'autres formes de subvention.

La présente proposition de loi, ayant reçu un large consensus, permettra de sortir de l'impasse dans laquelle nous nous trouvons depuis les années '70. Elle constitue une réponse adéquate, trop longtemps différée, aux besoins matériels de nombreux créanciers d'aliments se trouvant, du fait de la défaillance de leur débiteur, dans la précarité.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Articles 2 et 3

L'article 2 permet de clarifier les différents concepts utilisés dans le cadre de cette proposition.

In het kader van de huidige wet behandelen we enkel de alimentatievorderingen die voortspruiten uit een echtscheiding of een scheiding van tafel en bed. Het gaat om:

- alimentatievergoedingen voor kinderen die nog niet meerderjarig zijn of, als ze dat wel zijn, gerechtigd zijn op gezinsbijslagen;
- alimentatievergoedingen voor een ex-echtgenoot, als de echtscheiding definitief is.

De bevoegde instantie is de Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen, die in dit wetsvoorstel «administratie» wordt genoemd.

Artikel 3 richt bij het ministerie van Financiën een begrotingsfonds op. De Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen is belast met het beheer van het Fonds en met de beslissing om voor niet-betaalde alimentatievergoedingen na onderzoek van de aanvragen voorschotten toe te kennen. Zij zal ook belast worden met alle door de wet bepaalde verrichtingen tot terugvordering.

Het Begrotingsfonds voor alimentatievorderingen, afgekort tot het Fonds, heeft tot taak voorschotten op alimentatievergoedingen uit te betalen.

Art. 4

Het Fonds wordt in het kader van de opstelling van de jaarlijkse begroting jaarlijks gespijsd door een dotatie van de Staat. Die zal echter niet volstaan om aan alle behoeften te voldoen.

Voor de wetgever is het belangrijk een structurele regeling in te stellen die door een regelmatige toewijzing van middelen aan het Fonds zijn leefbaarheid waarborgt. De regeling zou analoog kunnen zijn aan die welke is ingesteld voor het Fonds voor hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden.

Zo zal het Fonds wanneer het beslist een voorschot te verlenen op niet-betaalde alimentatievergoedingen, aan de alimentatieplichtige een heffing van 10 % op het bedrag van de alimentatievordering mogen vragen ter dekking van zijn werkings- en administratiekosten en andere gerechtelijke procedures. Dat bedrag lijkt misschien aanzienlijk, vooral als het erom gaat een vonnis te doen in acht nemen, maar feitelijk moet men erkennen dat bijstand van een fonds een gewaarborgde uitbetaling van de alimentatievergoedingen mogelijk zal maken en voor de gerechtigde de kosten van dure en zeer trage procedures overbodig zal maken.

Dans le cadre de la présente loi, nous ne traitons que des pensions alimentaires nées dans le cadre d'un divorce ou d'une séparation de corps. Il s'agit:

- des pensions alimentaires dues aux enfants qui n'ont pas atteint l'âge de la majorité civile ou après cet âge, tant qu'ils sont bénéficiaires des allocations familiales ;
- des pensions alimentaires en faveur d'un ex-conjoint une fois le divorce devenu définitif.

L'organe compétent sera l'administration du cadastre, de l'enregistrement et des domaines, dénommée dans la présente proposition de loi «administration».

L'article 3 crée un Fonds budgétaire au sein de l'administration du cadastre, de l'enregistrement et des domaines. Elle sera chargée de la gestion du Fonds, de la décision d'octroyer les avances pour les pensions alimentaires non payées après examen des demandes. Elle sera également chargée de toutes les opérations de recouvrement précisées par la loi.

Le service du Fonds des créances alimentaires est appelé dans cette loi: le Fonds. Il aura pour mission de payer les avances sur pensions alimentaires.

Art. 4

Le Fonds sera annuellement alimenté par une dotation de l'Etat dans le cadre de l'établissement du budget annuel. Mais cela ne pourra jamais rencontrer tous les besoins.

Pour le législateur, il est important de mettre en place un mécanisme structurel qui permette une alimentation régulière du Fonds de manière à garantir sa viabilité. Le mécanisme pourrait être analogue au système mis au point par le Fonds pour les victimes d'actes intentionnels de violence.

Ainsi, lorsque le Fonds décide de faire une avance sur créances alimentaires non payées, il peut prélever un pourcentage de 10 % du montant de la pension alimentaire dans le chef du créancier, pour couvrir ses frais de fonctionnement et ses frais administratifs et autres procédures judiciaires. Ce montant peut apparaître important surtout quand il s'agit de faire respecter un jugement, mais dans les faits, il faut reconnaître que l'intervention d'un Fonds, permettra de garantir un paiement des pensions alimentaires et supprime dans le chef du créancier des frais de procédures coûteuses et très lentes.

De boetes, de verwijlntresten en de 10 % extra kosten voor de alimentatieplichtige — volgens dit wetsvoorstel als gevolg van het niet betalen van de vergoeding — zullen eveneens de eigen middelen spijsen, zodra de administratie het dwangbevel heeft uitgevaardigd.

Het Fonds mag ook legaten, giften of andere vormen van subsidie ontvangen.

Art. 5

Dit artikel stelt een termijn en een minimum aan door de alimentatiegerechtigde te vervullen voorwaarden vast vóór het Fonds een voorschot op de vergoeding aan de rechthebbende mag uitbetalen.

Een minimum van twee niet-betaalde termijnen over een periode van zes maanden eisen lijkt ons redelijk.

Het gaat er enerzijds om de alimentatieplichtige in staat te stellen zijn schulden af te lossen bij laattijdige betaling om redenen die veelvuldig kunnen zijn — te veel om hier op te noemen — en anderzijds om de alimentatiegerechtigde in staat te stellen via een deurwaarder of een advocaat ten minste een poging te doen tot terugvordering bij de in gebreke blijvende alimentatieplichtige. Daarmee kan het Fonds bij voorrang ook de dossiers behandelen waarbij wanbetaling van de alimentatievergoeding stelselmatig optreedt.

Art. 6

Deze artikelen bepalen de te volgen procedure voor de indiening van een aanvraag om een voorschot op een niet-betaalde alimentatievergoeding, alsook de te vervullen voorwaarden om recht te hebben op een voorschot op zulke vergoeding.

De procedure is eenvoudig. De persoon die de aanvraag indient, moet de gevraagde documenten voorleggen om zijn identiteit te bewijzen en moet in België verblijven. Ook moet die persoon het bewijs leveren dat een poging tot terugvordering door een deurwaarder niet is geslaagd.

De gemeentelijke diensten of OCMW's zijn als enige gerechtigd om een dossier tot aanvraag op te stellen. Elke gemeente moet zelf beslissen welke dienst concreet met die taak wordt belast. Voor de wetgever is het belangrijk dat een officieel aanspreekpunt wordt ingesteld, tussen de persoon die de aanvraag indient en het verloop van het dossier. De Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen is er niet

Les amendes, intérêts de retard et le surcoût de 10 % dans le chef du débiteur d'aliments, suivant cette proposition, suite à un non-paiement d'une créance, alimenteront également ses ressources propres dès lors que l'administration lui aura décerné contrainte.

Le Fonds peut également recevoir des legs, des dons ou d'autres formes de subvention.

Art. 5

Cet article fixe un délai et un minimum de conditions à remplir par le créancier avant que le Fonds ne puisse octroyer une avance sur pension alimentaire à l'ayant droit.

Exiger un minimum de deux traites non payées dans un délai de six mois, nous semble raisonnable.

Il s'agit d'une part de permettre au débiteur de s'acquitter de sa dette en cas de retard de paiement pour toute une série de motifs qu'il serait trop long de préciser et d'autre part, de permettre à l'ayant droit d'une pension alimentaire d'effectuer au moins une tentative par huissier ou par avocat de recouvrement auprès du débiteur défaillant. Cela permet aussi au Fonds de traiter prioritairement les dossiers où le non-versement de la pension alimentaire est systématique.

Art. 6

Ces articles prévoient la procédure à suivre pour l'introduction d'une demande d'avance sur pension alimentaire non payée ainsi que les conditions à remplir pour bénéficier d'un droit à une telle avance.

La procédure est simple. La personne qui introduit la demande doit fournir les documents demandés pour prouver son identité, elle doit résider en Belgique. Elle doit aussi apporter la preuve qu'une tentative de recouvrement par huissier n'a pas abouti.

Ce sont les services communaux ou les CPAS qui sont seuls habilités à constituer un dossier de demande. A chaque commune de décider quel sera le service concret qui sera chargé de cette mission. Pour le législateur, il est important d'instituer un lieu officiel, entre la personne qui introduit une demande et le cheminement du dossier. L'administration du cadastre de l'enregistrement et des domaines n'est pas organisée

op voorzien om daartoe personen te ontvangen. De gemeente is en blijft de plaats die het dichtst bij de burger staat. De gemeente beschikt over een groter aantal inlichtingen die nodig zijn om het dossier tot aanvraag aan te vullen. Zij steunt en helpt de aanvragers dus bij de samenstelling van de dossiers en gaat na of het dossier volledig is.

Art. 7

De gemeentelijke dienst of het OCMW dat de aanvraag onderzoekt, beschikt over een termijn van maximum 15 werkdagen om het dossier aan de administratie over te zenden. Die termijn is nodig om het dossier te kunnen vervolledigen en naar de administratie te zenden. Men moet zich ook beveiligen tegen een vertraging in de administratieve behandeling van dat soort dossiers, want dat zou tot een probleem van sociale aard kunnen leiden en dat soort van problemen wil dit wetsvoorstel nu juist proberen op te lossen.

Art. 8 en 9

De administratie is belast met de kennisgeving van de beslissing om de alimentatiegerechtigde en de alimentatieplichtige voorschotten uit te betalen. Ze beschikt over een termijn van 30 dagen vanaf de ontvangst van de aanvraag om de beslissing tot toekenning van een voorschot op de alimentatievergoeding te onderzoeken en om erover te oordelen. Het bedrag wordt beperkt tot maximum 200 euro, maar de Koning kan het verhogen of verlagen.

Art. 10

De alimentatiegerechtigde die door het Fonds toegekende voorschotten ontvangt, moet alle wijzigingen die van invloed kunnen zijn op het bedrag van de vergoeding, melden aan de gemeentedienst of het OCMW waar zijn dossier werd opgemaakt.

Aldus blijft de gemeente of het OCMW op de hoogte van de evolutie in het dossier en kan zij de administratie blijven informeren. Die kan dan haar beslissing bijsturen volgens de evolutie van het dossier, zodat kan worden voorkomen dat achteraf onverschuldigd betaalde voorschotten bij de begunstigde dienen te worden teruggevorderd.

Art. 11

De beroepsprocedures staan open voor zowel de alimentatiegerechtigde van wie het verzoek wordt afgewezen, als de alimentatieplichtige die kan bewijzen

pour recevoir des usagers. La commune est et reste le lieu le plus proche des citoyens. La commune possède un plus grand nombre de renseignements nécessaires pour compléter le dossier d'une demande. Elle sert donc d'aide, d'appui aux personnes, pour la constitution des dossiers de demande et vérifie si le dossier est complet.

Art. 7

Le service communal ou le CPAS qui instruit la demande, a un délai de maximum 15 jours ouvrables pour renvoyer le dossier à l'administration. Ce délai est nécessaire pour permettre de compléter le dossier et de l'envoyer à l'administration. Il faut également se protéger d'un retard dans le traitement administratif de ce type de dossier qui pourrait entraîner un problème social que la présente proposition tente justement de solutionner.

Art. 8 et 9

L'administration est chargée de notifier la décision de paiement des avances au créancier et au débiteur d'aliments. Elle bénéficie d'un délai de 30 jours, à partir de la réception de la demande, pour l'examiner et statuer sur la décision d'octroyer une avance sur pensions alimentaires. Le montant est plafonné à 200 EUR mais le Roi pourra revoir à la hausse ou à la baisse ce montant.

Art. 10

Le créancier qui bénéficie d'avances octroyées par le Fonds, est tenu d'informer de toutes les modifications qui peuvent avoir une influence sur le montant de sa créance, le service de la commune ou le CPAS où son dossier a été constitué.

La commune ou le CPAS reste ainsi informé de l'évolution du dossier et continue à informer l'administration. Cette dernière peut ainsi adapter sa décision en fonction de l'évolution du dossier et éviter des procédures de recouvrement dans le chef du bénéficiaire d'avances, pour des montants payés de manière indue.

Art. 11

Des procédures d'appel sont prévues tant dans le chef du créancier qui voit sa demande refusée que dans le chef du débiteur de la pension alimentaire qui

dat hij te goeder trouw is. Voorts is de vraag gerezen welke rechtbank terzake bevoegd zou moeten zijn: de rechtbank van eerste aanleg of de arbeidsrechtbank?

De indieners van dit wetsvoorstel hebben besloten die bevoegdheid aan de arbeidsrechtbank toe te kennen. Die rechtbanken zijn bevoegd voor aangelegenheden die met sociale uitkeringen te maken hebben. Zij hebben praktijkervaring en kunnen doeltreffend oordelen over geschillen omtrent uitkeringen.

In het geval van alimentatievorderingen zijn de verschuldigde bedragen van wezenlijk belang om de rechthebbers een behoorlijk levenspeil te garanderen. De meest pragmatische oplossing, die tevens het best de belangen van alle partijen dient, bestaat er volgens ons in de beroepsprocedures te doen ressorteren onder de bevoegdheid van de arbeidsrechtbanken.

Art. 12

Het Fonds moet structureel worden gefinancierd, ten einde te zorgen voor een feitelijke dekking van de voorschotten die financieel geheel niet worden teruggevorderd. Een door de alimentatiegerechtigde te betalen participatie ten belope van 10% van het door het Fonds gestorte bedrag, lijkt ons billijk, gelet op de veiligheid die een door het Fonds aangereikt voorschot biedt, alsook op het feit dat geen terugvorderingskosten moeten worden betaald en dat de niet-betaalde bedragen van de alimentatieplichtige worden teruggevorderd.

Indien nodig kan de Koning het mechanisme herzien.

Art. 13

De toekenning van een voorschot door het Fonds heeft een geldigheidsduur van één jaar. Hernieuwing is mogelijk, maar veronderstelt dus dat telkens een nieuwe aanvraag wordt ingediend. Dankzij die maatregel kan de situatie van de rechthebbende worden ingeschat. Tevens gaat het hier om een beschermingsmaatregel ter voorkoming van misbruiken, bedrog of de niet-naleving van de verplichting elke situatiewijziging aan te geven. Alle partijen hebben er dus ten eerste belang bij dat het dossier bij de tijd wordt gehouden.

Art. 14

Als het Fonds de voor een alimentatievergoeding verschuldigde bedragen voorschiet, treedt het in de plaats van de administratie wat de voorgeschoten bedragen betreft.

peut prouver sa bonne foi. La question de la compétence du tribunal s'est posée : tribunal de première instance ou tribunal du travail ?

Les auteurs de la présente proposition de loi ont décidé d'attribuer cette compétence au tribunal du travail. Ces tribunaux sont compétents aux matières de droits qui concernent les allocations sociales. Ils ont une pratique et une efficacité quand il s'agit de statuer sur des questions d'allocations.

Dans le cas des pensions alimentaires, les montants dus sont essentiels pour garantir un niveau de vie décent aux ayants droits. Donner cette compétence de recours au tribunal du travail nous semble la solution la plus pragmatique et la plus efficace dans l'intérêt de toutes les parties.

Art. 12

Le Fonds doit pouvoir bénéficier d'un financement structurel pour couvrir en fait les avances qui ne font l'objet d'aucune récupération financière. La sécurité que représente le fait de pouvoir compter sur une avance octroyée par le Fonds, le non-paiement de frais liés au recouvrement, à la récupération des montants non versés auprès du débiteur, nous semblent suffisamment importants pour demander une participation de 10 % dans le chef du créancier sur le montant versé par le Fonds.

Le Roi pourra revoir le mécanisme si nécessaire.

Art. 13

L'octroi d'une avance par le Fonds est valable pour un an. Il est renouvelable mais suppose donc à chaque fois de réintroduire une demande. Cette mesure permet de faire le point sur la situation des ayants droits. Il s'agit ici aussi d'une mesure conservatoire pour éviter des abus, des faux ou des modifications de situation qui n'auraient pas été signalés. Dans l'intérêt de toutes les parties, il est donc important d'actualiser le dossier.

Art. 14

Si le Fonds avance les montants dus pour une pension alimentaire, l'administration est subrogée pour les montants avancés.

Voor het resterende bedrag van de alimentatievordering en ingeval die vordering hoger ligt dan het maximumbedrag, treedt de administratie op voor rekening en in naam van de alimentatiegerechtigde. De bedoeling daarvan is de administratie in staat te stellen de bedragen van de verschuldigde vergoedingen terug te vorderen.

Zo de alimentatievergoeding volledig van de alimentatieplichtige wordt teruggevorderd, stort de administratie het verschil tussen het maximumvoorschot en het bedrag van de verschuldigde vergoeding aan de alimentatiegerechtigde terug.

Art. 15 tot 18

In de artikelen 15 en volgende wordt nader gepreciseerd welke procedures de administratie moet volgen om een alimentatievergoeding van een alimentatieplichtige terug te vorderen. Die procedure is geënt op die welke van toepassing is inzake de terugvordering van belastingschulden.

Art. 20 tot 25

De artikelen 20 en volgende hebben betrekking op de procedure en op de straffen die een alimentatiegerechtigde kan krijgen als hij manifest verkeerde informatie doorspeelt, verzuimt de wijzigingen in zijn alimentatierecht te melden of valse verklaringen aflegt.

Het is uiteraard de bedoeling aldus fraude en misbruik bij de inschakeling van het Fonds te voorkomen.

Art. 26

Artikel 26 bevat bepalingen die punten van gelijkenis vertonen met artikel 68ter, § 6, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn. Het is de bedoeling dat de administratie aldus inlichtingen over de alimentatieplichtige kan inwinnen, meer bepaald met betrekking tot diens inkomsten en verblijfplaats.

In het licht van de moeilijkheden die zich kunnen voordoen tijdens de procedure tot terugvordering van de alimentatievergoedingen, voorzien wij in een regeling die te vergelijken valt met de in de organieke OCMW-wet opgenomen procedure.

Derhalve zal de administratie, op kosten van elke overheidsadministratie of instantie met een opdracht van openbare dienstverlening, alle nodige inlichtingen kunnen verzamelen omtrent de inkomsten en de verblijfplaats van de alimentatieplichtige.

Pour le surplus de la créance alimentaire, si celle-ci est supérieure au montant plafonné, l'administration agit pour le compte et au nom du créancier d'aliments. Il s'agit de donner le pouvoir à l'administration de récupérer les montants des créances dues.

En cas de recouvrement total de la créance alimentaire auprès du débiteur, l'administration rétrocède la différence entre le plafond de l'avance et le montant de la créance due, au créancier.

Art. 15 à 18

Les articles 15 et suivants précisent les procédures que l'administration doit suivre pour effectuer le recouvrement des montants d'une créance alimentaire auprès du débiteur d'aliments. Cette procédure se calque sur celle qui est d'application en matière de procédure de recouvrement des dettes fiscales.

Art. 20 à 25

Les articles 20 et suivants, visent la procédure et les pénalités encourues par un créancier d'aliments qui donne manifestement des informations erronées, n'informe pas des modifications dans son droit de créance, fait de fausses déclarations.

Il s'agit évidemment d'éviter la fraude et l'abus de recours au Fonds.

Art. 26

L'article 26 reprend les dispositions similaires de l'article 68ter, § 6, de la loi organique des CPAS en vue de permettre à l'administration d'obtenir des renseignements sur le débiteur d'aliments relatifs au montant de ses ressources ou de sa résidence.

Eu égard aux difficultés liées à la procédure de recouvrement des pensions alimentaires, nous instaurons un dispositif similaire à celui prévu par la loi organique des CPAS.

L'administration aura dès lors la possibilité d'obtenir, aux frais de toute administration publique ou organisme chargé d'une mission d'intérêt public, tout renseignement portant sur les ressources et la résidence du débiteur d'aliments.

Tevens zal de administratie via een verzoekschrift aan de vrederechter van de woonplaats van de alimentatieplichtige kunnen vragen dat de door die rechter aangewezen privé-personen zouden worden verplicht alle nodige inlichtingen of stukken aan te brengen met betrekking tot de inkomsten of andere goederen van de alimentatieplichtige.

Art. 27 en 28

Op grond van de artikelen 27 en 28 zijn geen registratierechten noch zegelrechten verschuldigd op alle administratieve handelingen die in het raam van de voorschot- en terugvorderingsprocedures zijn verricht.

Het lijkt ons immers evident de fiscale lasten in een dergelijk geval niet te verzwaren.

Art. 29

De arbeidsrechtbank is bevoegd voor de behandeling van het in artikel 11 bedoelde beroep.

Art. 30

De bij dit wetsvoorstel ingestelde regeling leidt tot vervanging en opheffing van de huidige regeling van voorschotten op alimentatievergoedingen en van de door de OCMW's in het raam van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn verrichte terugvordering van die vergoedingen.

Art. 31

De inwerkingtreding van deze wet zal bij koninklijk besluit worden vastgelegd, zonder dat die inwerkingtreding echter langer dan zes maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad* mag worden uitgesteld.

L'administration pourra également demander par requête au juge de paix du domicile du débiteur, d'ordonner aux personnes privées désignées par le juge de communiquer tous renseignements ou tous documents relatifs au montant des revenus ou autres biens du débiteur.

Art. 27 et 28

Les articles 27 et 28 suppriment le droit d'enregistrement ainsi que le droit de timbre pour tous les actes administratifs passés dans le cadre de la procédure d'avances et de recouvrement.

Il nous semble, en effet, pertinent de ne pas alourdir la charge fiscale en pareil cas.

Art. 29

Le tribunal du travail est compétent pour connaître du recours visé à l'article 11.

Art. 30

Le système organisé par la présente proposition remplace et abroge le système actuel des avances sur pensions alimentaires et du recouvrement de ces pensions effectués par le CPAS dans le cadre de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale.

Art. 31

L'entrée en vigueur de la présente loi sera fixée par arrêté royal, sans que l'entrée en vigueur ne puisse dépasser 6 mois à compter du jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Jacqueline HERZET (PRL FDF MCC)
Marie-Thérèse COENEN (AGALEV ECOLO)
Colette BURGEON (PS)
Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)
Kristien GRAUWELS (AGALEV ECOLO)
Jean-Jacques VISEUR (PSC)
Magda DE MEYER (SP)
Fientje MOERMAN (VLD)
Els Van WEERT (VU ID)
Pierrette CAHAY-ANDRÉ (PRL FDF MCC)

WETSVOORSTEL**HOOFDSTUK I****Algemene bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Definities****Art. 2**

Voor de toepassing van deze wet, wordt verstaan onder :

a) uitkeringen tot onderhoud:

1. de uitkeringen die verschuldigd zijn aan de kinderen ter uitvoering van de artikelen 203, 203*bis*, 207, 336 en 364 van het Burgerlijk Wetboek en ingevolge een overeenkomst als bedoeld in artikel 1288, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek na overschrijving in de registers van de burgerlijke stand van de gerechtelijke beslissing die de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming uitspreekt;

2. de uitkeringen die verschuldigd zijn tussen echtgenoten ter uitvoering van de artikelen 301, 306, 307, 307*bis* en 308 van het Burgerlijk Wetboek en ingevolge een overeenkomst als bedoeld in artikel 1288, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek na overschrijving in de registers van de burgerlijke stand van de gerechtelijke beslissing die de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming uitspreekt;

b) de administratie : de Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen die belast is met de terugvordering van de uitkeringen tot onderhoud.

HOOFDSTUK III**Oprichting van een Fonds voor alimentatievorderingen****Art. 3**

Bij het ministerie van Financiën wordt een begrotingsfonds voor alimentatievorderingen opgericht.

PROPOSITION DE LOI**CHAPITRE Ier****Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II**Définitions****Art. 2**

Pour l'application de la présente loi, on entend par :

a) créances alimentaires :

1. les pensions dues aux enfants en exécution des articles 203, 203*bis*, 207, 336, 364 du Code civil et en vertu d'une convention visée à l'article 1288, 3°, du Code judiciaire après transcription dans les registres de l'Etat civil de la décision judiciaire prononçant le divorce ou la séparation de corps par consentement mutuel;

2. les pensions dues entre époux en exécution des articles 301, 306, 307, 307*bis*, 308 du Code civil et en vertu d'une convention visée à l'article 1288, 4°, du Code judiciaire après transcription dans les registres de l'Etat civil de la décision judiciaire prononçant le divorce ou la séparation de corps par consentement mutuel ;

b) l'administration : l'administration du cadastre, de l'enregistrement et des domaines chargée du recouvrement des pensions alimentaires.

CHAPITRE III**Création d'un Fonds des créances alimentaires****Art. 3**

Il est créé au sein du ministère des Finances, un Fonds budgétaire des créances alimentaires.

Art. 4

Het Fonds beschikt over financiële middelen die afkomstig zijn van dotaties, giften, legaten, afhoudingen die worden verricht krachtens de artikelen 12 en 17 van deze wet, interesten, teruggevorderde bedragen.

HOOFDSTUK IV

**De bijstand van het Fonds voor
alimentatievorderingen**

Afdeling I

Aanvraag om bijstand

Art. 5

De onderhoudsplichtige moet zich in de loop van de zes maanden die aan de aanvraag voorafgaan geheel of ten dele gedurende twee, al dan niet opeenvolgende, termijnen onttrokken hebben aan de verplichting om te betalen.

Art. 6

De aanvraag wordt ingediend bij het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn of bij een dienst van de gemeente waar de aanvrager gedomicilieerd is.

De aanvraag is ondertekend door de aanvrager of diens advocaat en bevat :

- 1° de identiteit van de aanvrager – onderhoudsgerechtigde;
- 2° de identiteit van de onderhoudsplichtige;
- 3° het bedrag van de vordering;
- 4° het bewijs van de vordering.

De onderhoudsgerechtigde voegt bij zijn aanvraag een attest van een gerechtsdeurwaarder waaruit blijkt dat een privaatrechtelijk middel van tenuitvoerlegging vergeefs is gebleken.

Art. 7

Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn of de gemeentedienst beschikt over 15 dagen om na te gaan of de aanvraag conform aan het bepaalde in artikel 6 is gedaan.

Art. 4

Le Fonds dispose de moyens financiers provenant de dotations, de dons, de legs, de prélèvements effectués en vertu des articles 12 et 17 de la présente loi, d'intérêts, des sommes recouvrées.

CHAPITRE IV

**L'intervention du Fonds des
créances alimentaires**Section Ière*Demande d'intervention*

Art. 5

Le débiteur de la créance alimentaire doit s'être soustrait, en tout ou en partie, pendant deux termes, consécutifs ou non, au cours des six mois qui précèdent la demande, à l'obligation de paiement.

Art. 6

La demande est introduite auprès du centre public d'aide sociale ou d'un service de la commune où le demandeur a son domicile.

La demande est signée par le demandeur ou son avocat et contient:

- 1° l'identité du demandeur—créancier des aliments;
- 2° l'identité du débiteur des aliments;
- 3° le montant de la créance;
- 4° le titre de la créance.

Le créancier joint à sa demande, une attestation d'un huissier de justice établissant qu'une voie d'exécution de droit privé s'est révélée infructueuse.

Art. 7

Le service communal ou le centre public d'aide sociale a 15 jours pour examiner la conformité de la demande avec l'article 6.

Art. 8

Na de aanvaarding van de aanvraag, stelt de administratie, binnen dertig dagen na de verzending van de aanvraag door het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn of door de gemeentedienst, de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige bij aangetekende brief in kennis van de beslissing dat voorschotten worden betaald.

De kennisgeving aan de onderhoudsplichtige bevat bovendien de tekst van de artikelen 15 en 17 van deze wet en het nummer van de rekening van de ontvanger der Domeinen waarop de verschuldigde bedragen moeten worden betaald.

Art. 9

Het Fonds betaalt de uitkering(en) tot onderhoud in de plaats van de onderhoudsplichtige.

Het voorschot wordt thans bepaald op maximum 200 euro per kind en per gewezen echtgenoot. De Koning kan dat bedrag aanpassen.

Art. 10

Ieder nieuw gegeven dat van invloed kan zijn op het bedrag van de uitkering tot onderhoud, moet door de meest gereede partij of door een derde worden gemeld aan de gemeentelijke dienst of aan het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn waar de aanvraag werd ingediend.

Art. 11

De onderhoudsgerechtigde kan beroep aantekenen wanneer een beslissing niet aan zijn aanvraag tegemoetkomt of wanneer geen beslissing wordt genomen binnen de termijn als bedoeld in artikel 580, 8°, van het Gerechtelijk Wetboek;

De onderhoudsplichtige kan tegen de door het Fonds genomen beslissing beroep aantekenen ingeval hij kan aantonen dat hij geen fout heeft begaan of indien de door de onderhoudsgerechtigde ingeroepen titel niet langer geldig is overeenkomstig artikel 580, 8°, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het beroep werkt niet opschortend.

Art. 8

Après acceptation de la demande, l'administration notifie, par lettre recommandée, la décision de paiement des avances au créancier et au débiteur de la créance alimentaire dans les trente jours de la communication de la demande par le service communal ou le centre public d'aide sociale.

La notification au débiteur de la créance alimentaire contient en outre, le texte des articles 15 et 17 de la présente loi et le numéro de compte du receveur des Domaines sur lequel les sommes dues doivent être payées.

Art. 9

Le Fonds paie en lieu et place du débiteur d'aliments la ou les créances alimentaires.

L'avance est fixée actuellement à un maximum de 200 EUR par enfant et par ex-conjoint. Le Roi peut adapter ce montants.

Art. 10

Toute nouvelle donnée pouvant avoir une influence sur le montant de la créance alimentaire doit être notifiée au service communal ou au centre public d'aide sociale auprès duquel la demande a été introduite, par la partie la plus diligente ou par un tiers.

Art. 11

Le créancier d'aliments peut faire appel d'une décision ne faisant pas droit à sa demande ou lorsqu'aucune décision n'a été prise dans le délai conformément à l'article 580, 8°, du Code judiciaire ;

Le débiteur d'aliments peut faire appel de la décision prise par le Fonds dans le cas où il peut prouver qu'il n'a commis aucune faute ou lorsque le titre qu'invoque le créancier n'est plus actuel conformément à l'article 580, 8°, du Code judiciaire.

Le recours n'est pas suspensif.

Afdeling II

Betaling van de uitkering tot onderhoud aan de onderhoudsgerechtigde

Art. 12

De administratie bezorgt de beslissing tot toekenning van de voorschotten onverwijld aan de gemeentelijke dienst of aan het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn, alsook aan de onderhoudsgerechtigde.

De voorschotten op de uitkeringen tot onderhoud worden aan de onderhoudsgerechtigde betaald, onder aftrek van 10% van het bedrag bij wijze van bijdrage tot de werkingskosten van het Fonds en overeenkomstig de door de Koning vastgelegde voorwaarden.

Art. 13

De voorschotten op de uitkeringen tot onderhoud worden toegekend voor een periode van één jaar, die na indiening van een nieuwe aanvraag kan worden hernieuwd.

Art. 14

De administratie wordt ten belope van de gestorte bedragen in de plaats gesteld van de onderhoudsgerechtigde, met name in de rechten, middelen en waarborgen waarover die met het oog op de terugvordering van zijn uitkering tot onderhoud beschikt.

Voor het resterende bedrag van de vordering tot uitkering van levensonderhoud treedt de administratie op voor rekening en in naam van de onderhoudsgerechtigde.

HOOFDSTUK V

Terugvordering van de uitkering tot onderhoud

Afdeling I

Terugvordering ten laste van de onderhoudsplichtige

Art. 15

Vanaf de kennisgeving van de beslissing om te interveniëren, kan de alimentatieplichtige zich slechts van zijn verplichting bevrijden door aan de ontvanger der Domeinen het volledige bedrag van de uitkering tot onderhoud te betalen.

Section II

Païement de la créance alimentaire à l'ayant droit

Art. 12

La décision d'attribution des avances est immédiatement transmise par l'administration au service communal ou au centre public d'aide sociale et au créancier d'aliments.

Les avances sur les créances alimentaires sont payées au créancier d'aliments, sous déduction de 10 % du montant à titre d'intervention dans les frais de fonctionnement du Fonds, suivant les modalités fixées par le Roi.

Art. 13

Les avances sur les créances alimentaires sont octroyées pour un période d'un an, renouvelable sur base de l'introduction d'une nouvelle demande.

Art. 14

L'administration est subrogée au créancier d'aliments, à concurrence des sommes payées, dans les droits, actions et garanties dont il dispose pour le recouvrement de sa créance alimentaire.

Pour le surplus de la créance alimentaire, l'administration agit pour le compte et au nom du créancier d'aliments.

CHAPITRE V

Recouvrement de la créance alimentaireSection Ière*Recouvrement à charge du redevable des aliments*

Art. 15

A partir de la notification de la décision d'intervention, le débiteur de la créance alimentaire ne peut se libérer que par le paiement, entre les mains du receveur des Domaines, de l'entièreté du montant des aliments.

Art. 16

In geval van niet-betaling wordt de onderhoudsplichtige bij aangetekende brief in gebreke gesteld. De ingebrekestelling bevat een overzicht van de nog verschuldigde bedragen, de identiteit van de oorspronkelijke onderhoudsgerechtigde, de titel op grond waarvan de uitkeringen tot onderhoud verschuldigd zijn en de datum van de beslissing om te interveniëren.

Vanaf de dag van de kennisgeving zijn intresten verschuldigd tegen de wettelijke rentevoet.

Art. 17

Indien de onderhoudsplichtige niet binnen één maand heeft betaald, kan tegen hem een dwangbevel worden uitgevaardigd.

In dat geval worden de bedragen met 10% verhoogd, bij wijze van bijdrage tot de werkingskosten van het Fonds.

De kosten voor de betekening van het dwangbevel en voor de later nog te nemen uitvoeringsmaatregelen worden door het Fonds voorgesloten.

Art. 18

Ingeval de onderhoudsgerechtigde in de mogelijkheid verkeert om, met uitsluiting van de schuldenaar, diens inkomsten alsook alle door derden aan hem verschuldigde bedragen te innen, kan de administratie, onverminderd de gebruikelijke uitvoeringsmaatregelen en na kennisgeving bij aangetekende brief, de vonnissen of de bij artikel 1288, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde overeenkomst tegen alle schuldenaars inroepen.

Art. 19

De in de artikelen 1409, 1409*bis* en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek vastgelegde beperkingen inzake de overdracht en de inbeslagname zijn niet van toepassing.

Art. 16

En cas de non-paiement, le débiteur est mis en demeure par lettre recommandée à la poste. La mise en demeure contient un relevé des sommes encore dues, l'identité du créancier originaire, le titre en vertu duquel les aliments sont dus ainsi que la date de la décision d'intervention.

A partir de la notification, des intérêts sont dus au taux légal.

Art. 17

Si le débiteur de la créance alimentaire n'a pas payé dans le délai d'un mois, il peut lui être décerné contrainte.

Dans ce cas, les sommes sont majorées de 10 % à titre d'intervention dans les frais de fonctionnement du Fonds.

Les frais de signification de la contrainte et des mesures d'exécution ultérieures sont avancés par le Fonds.

Art. 18

Sans préjudice des mesures d'exécution ordinaires, lorsque le créancier d'aliments a le pouvoir de percevoir, à l'exclusion du débiteur, les revenus de celui-ci ainsi que toutes autres sommes qui lui sont dues par des tiers, l'administration peut, après notification par lettre recommandée, opposer les jugements ou la convention visée à l'article 1288, 3°, du Code judiciaire, à tous les débiteurs.

Art. 19

Les limites de cession et de saisie fixées par les articles 1409, 1409*bis* et 1410 du Code judiciaire ne sont pas d'application.

Afdeling II

Terugvordering ten laste van de onderhoudsgerechtigde

Art. 20

De onderhoudsgerechtigde die de gemeentelijke dienst of het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn niet in kennis stelt van een wijziging van de situatie of die valse verklaringen aflegt, is strafbaar.

Art. 21

De administratie stelt de onderhoudsgerechtigde in kennis van de beslissing waarin de ten onrechte gestorte bedragen zijn opgenomen, vermeerderd met de administratieve kosten en de invorderingskosten, en zendt ze over aan de gemeentelijke dienst of aan het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn.

Art. 22

De onderhoudsgerechtigde kan tegen die beslissing beroep aantekenen overeenkomstig artikel 580, 8°, van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 23

In geval van niet-betaling kan de administratie een dwangbevel uitvaardigen tegen de onderhoudsgerechtigde.

Art. 24

Het Fonds betaalt aan de onderhoudsplichtige de bedragen terug die hij ten onrechte als voorschotten en als kosten heeft betaald.

Art. 25

Het Fonds kan zich steeds beroepen op de artikelen 1289 en volgende van het Burgerlijk Wetboek, ten aanzien van zowel de onderhoudsgerechtigde als de onderhoudsplichtige.

Section II

Recouvrement à charge de l'ayant droit des aliments

Art. 20

Le créancier qui n'informe pas le service de la commune ou le centre public d'aide sociale d'un changement de situation ou qui fait des fausses déclarations est passible de sanctions.

Art. 21

L'administration notifie au créancier d'aliments la décision reprenant les sommes indûment versées, augmentées des frais administratifs et de poursuites et la communique au service communal ou au centre public d'aide sociale.

Art. 22

Le créancier d'aliments peut introduire un recours contre cette décision conformément à l'article 580, 8°, du Code judiciaire.

Art. 23

En cas de non-paiement, l'administration peut décerner contrainte à l'encontre du créancier d'aliments.

Art. 24

Le Fonds rembourse au débiteur d'aliments les sommes qu'il a payées indûment à titre d'avances et de frais.

Art. 25

Le Fonds peut toujours se prévaloir des articles 1289 et suivants du Code civil tant à l'égard du créancier que du débiteur d'aliments.

Sectie III

Inlichtingen die moeten worden verstrekt door de openbare diensten, door instellingen en organisaties en door bepaalde openbare ambtenaren

Art. 26

Teneinde de terugvordering te garanderen van de aan het begrotingsfonds voor alimentatievorderingen verschuldigde bedragen, zijn de openbare besturen of de instellingen die belast zijn met een opdracht van openbaar nut ertoe gehouden op hun kosten alle nuttige inlichtingen te verstrekken met betrekking tot de bestaansmiddelen en de woonplaats van de onderhoudsplichtige. De Koning bepaalt de nadere regels inzake de toepassing van deze bepaling.

Zonder afbreuk te doen aan de reglementering met betrekking tot het beroepsgeheim mag het begrotingsfonds voor alimentatievorderingen de vrederechter van de woonplaats van de onderhoudsplichtige aan de hand van een verzoekschrift vragen de privé-personen die het aanwijst te bevelen alle inlichtingen mee te delen of alle documenten over te zenden in verband met het bedrag van het inkomen of andere goederen van de onderhoudsplichtige.

HOOFDSTUK VI

Fiscale bepalingen

Art. 27

In artikel 162 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten wordt een punt 34° *bis* ingevoegd, luidend als volgt :

«34° *bis*. de akten verleden in het kader van de wet van ... tot oprichting van een begrotingsfonds voor alimentatievorderingen bij het ministerie van Financiën;».

Art. 28

In artikel 59-1 van het Wetboek der zegelrechten wordt een punt 53° *bis* ingevoegd, luidend als volgt :

«53° *bis*. de akten verleden in het kader van de wet van ... tot oprichting van een begrotingsfonds voor alimentatievorderingen bij het ministerie van Financiën».

Section III

Renseignements à fournir par les services publics, par des organismes et des établissements et par certains fonctionnaires publics

Art. 26

Pour assurer le recouvrement des sommes dues au Fonds budgétaire des créances alimentaires, les administrations publiques ou les organismes chargés d'une mission d'intérêt public sont tenus de fournir, à leurs frais, tous renseignements utiles concernant les ressources et la résidence du débiteur de la pension alimentaire. Le Roi règle les modalités d'application de cette disposition.

Sans préjudice de la réglementation relative au secret professionnel, le Fonds budgétaire des créances alimentaires peut demander par requête au juge de paix du domicile du débiteur d'ordonner aux personnes privées qu'il désigne de communiquer tous renseignements ou tous documents relatifs au montant des revenus ou autres biens du débiteur.

CHAPITRE VI

Dispositions fiscales

Art. 27

A l'article 162 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, il est inséré un 34° *bis*, rédigé comme suit:

«34° *bis*. les actes passés dans le cadre de la loi du ... créant un Fonds budgétaire des créances alimentaires au sein du ministère des Finances ; ».

Art. 28

A l'article 59-1 du Code des droits de timbre, il est inséré un 53° *bis*, rédigé comme suit:

«53° *bis*. les actes passés dans le cadre de la loi ... créant un Fonds budgétaire des créances alimentaires au sein du ministère des Finances »

HOOFDSTUK VII

Wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 29

Artikel 580, 8°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met de volgende bepaling :

«f) de wet van ... tot oprichting van een begrotingsfonds voor alimentatievorderingen bij het ministerie van Financiën;».

HOOFDSTUK VIII

Opheffingsbepaling en inwerkingtreding

Art. 30

De artikelen 68*bis* tot 68*quater* van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden opgeheven.

Art. 31

Deze wet treedt in werking op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk zes maanden nadat ze is bekengemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

15 januari 2002

CHAPITRE VII

Modification du Code judiciaire

Art. 29

L'article 580, 8°, du Code judiciaire est complété par la disposition suivante :

«f) la loi du ... créant un Fonds budgétaire des créances alimentaires au sein du ministère des Finances;».

CHAPITRE VIII

Disposition abrogatoire et entrée en vigueur

Art. 30

Les articles 68*bis* à 68*quater* de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale sont abrogés.

Art. 31

La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard le premier jour du septième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

15 janvier 2002

Jacqueline HERZET (PRL FDF MCC)
 Marie-Thérèse COENEN (AGALEV ECOLO)
 Colette BURGEON (PS)
 Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)
 Kristien GRAUWELS (AGALEV ECOLO)
 Jean-Jacques VISEUR (PSC)
 Magda DE MEYER (SP)
 Fientje MOERMAN (VLD)
 Els Van WEERT (VU ID)
 Pierrette CAHAY-ANDRÉ (PRL FDF MCC)